

Obsah

1 Úvod	11
1.1 Jak je tato knížka uspořádaná	12
2 Práce a činnosti vedoucí k názornému objasnění některých důležitých pojmů	15
2.1 Práce s kahanem	15
2.2 Proč vlastně papír hoří?	17
2.3 Absorpce a adsorpce	19
2.4 Chemická čistota látky	19
2.5 Cigaretový popel jako katalyzátor chemické reakce	21
2.6 $10 \times 10 \neq 100?$, Ředění roztoků	23
2.7 Pozor na extrapolace křivky	24
2.8 Přírodní kontra umělé aneb „Není v tom žádná chemie!“	28
3 Motivační a efektní pokusy	31
3.1 Kouzelný líh	31
3.2 Chemická zahrada	32
3.3 Alkoholové kvašení v laboratoři	32
3.4 Umělý kuřák	33
3.5 Pyrolýza cukru a dřeva	34
3.6 Oxidace hliníku jodem	36
3.7 Přeměna vody v malinovku... nebo máte raději Kolu?	36
3.8 Barevný vodotrysk	37
4 Demonstrační pokusy	41
4.1 Chemická reakce	41
4.2 Kyseliny a hydroxidy jsou nebezpečné a reagují s organickými materiály	44
4.3 Vhodnost postupu si nejlépe ověříme v praxi	45
4.4 Oxidace sacharózy kyselinou sírovou	46
4.5 Kolik kyslíku obsahuje vzduch?	47
4.6 Odbarvení karotenu (adice chloru a bromu na dvojné vazby)	48
4.7 Barvení plamene ionty alkalických kovů a kovů alkalických zemin bez použití platinového drátka	50
4.8 Vzájemná reakce kovu a kovového iontu	51
5 Žákovské pokusy	55
Příprava laboratorních prací	56
Průběh laboratorních prací	57
Bezpečnost práce	59
5.1 Žákovské pokusy na 20 (a méně) minut	60
5.1.1 Stejné barvy se navzájem ruší?!	60
5.1.2 Zajímavé vlastnosti vody	61
5.1.3 Vlastnosti mýdla	65

5.1.4 Koroze železa	67
5.1.5 Stechiometrický poměr (reakce mědi a síry)	69
5.1.6 Oxidace etanolu	71
5.1.7 Jak rozlišíme roztok glukózy od roztoku sacharózy	74
5.2 Žákovské pokusy na 45 minut	75
5.2.1 Na pomoc Popelce	75
5.2.2 Extrakce pomocí vhodného rozpouštědla	77
5.2.3 Které látky dokážeme snadno identifikovat v ovoci?	79
5.2.4 Vytěšňovací reakce (kovu a kovového iontu)	80
5.2.5 Příprava soli z kyseliny a oxidu	82
5.2.6 Barevný acidobazický indikátor z červeného zeli	84
5.2.7 Stanovení kyselosti mléka	85
5.2.8 Vliv teploty na rychlosť chemické reakce	87
5.2.9 Vliv koncentrace látiek na rychlosť chemické reakce	89
5.3 Žákovské pokusy na 90 minut	91
<i>Pro začátečníky</i>	
5.3.1 Jsou vlastnosti sloučenin podobné vlastnostem prvků, které je tvoří?	91
5.3.2 Oddělování složek homogenní směsi	93
5.3.3 Přeměny mědi	96
5.3.4 Analýza plastických hmot	100
5.3.5 Které látky obsahuje mléko?	102
<i>Pro středně pokročilé</i>	
5.3.6 Oxidace primárního a sekundárního alkoholu	104
5.3.7 Destilace esenciálního oleje s vodní párou	107
5.3.8 Výroba mýdla	108
5.3.9 Titrace octa	110
<i>Pro pokročilé</i>	
5.3.10 Stanovení celkové kyselosti červeného vína	112
5.3.11 Redukující cukry v nápojích. Hydrolýza sacharidů	114
5.3.12 Kvantitativní měření chemické reakce	116
5.3.13 Titrace kyseliny acetylsalicylové obsažené v jedné tabletě Acylpyrinu	119
6 Práce s dokumentem	123
6.1 Kouzelná baňavka	123
6.2 Pravdivý příběh ze života chemických prvků	125
6.3 Vypátrejte, jak se jmenují	126
6.4 Ne všechny prvky jsou stejně důležité	127
6.5 Přehled vlastností kovů pravých	129
6.6 Voda	130
6.7 Plastické obaly – pokrok, nebo vynález zkázy?	132
7 Příprava důležitých činidel a práce s chemikáliemi	135
8 Literatura	137